



Детска градина "Вержин и Хаик Папазян"

8800. СЛИВЕН ж.к. "Българка" тел. 044/66 71 48

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ 2020-2021г.

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на 10.09.2016 г., актуализирана и приета на заседание на ПС на 12. X. 2020г. / Протокол № 2/ ,

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на ДГ „В. и Х. Папазян“ за превенция на ранното напускане на образователната система:

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 100 ОТ 8 ЮНИ 2018 Г. ЗА СЪЗДАВАНЕ И ФУНКЦИОНИРАНЕ НА МЕХАНИЗЪМ ЗА СЪВМЕСТНА РАБОТА НА ИНСТИТУЦИИТЕ ПО ОБХВАЩАНЕ И ВКЛЮЧВАНЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ПРЕДУЧИЛИЩНА И УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ Обн. ДВ. бр.50 от 15 Юни 2018г.
СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА (2013 – 2020)
ПЛАН ЗА 2016- 2017 Г. ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА (2013- 2020)
СТРАТЕГИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ ЕТНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА (2015 – 2020)
ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ИНТЕГРАЦИЯ НА УЧЕНИЧЕСКИТЕ МАЛЦИНСТВА (2015 – 2020)
НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА (2014 – 2020)
НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2020 ГОДИНА
РАМКОВА ПРОГРАМА ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ В БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО /2010 – 2020 Г./
НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ НА Р БЪЛГАРИЯ ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ /2012 – 2020 Г./;
ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ НА „ДЕСЕТИЛЕТИЕ НА РОМСКОТО ВКЛЮЧВАНЕ /2005 – 2015 Г./;
КОНВЕНЦИЯТА ЗА БОРБА СРЕЩУ ДИСКРИМИНАЦИЯТА В ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО;
ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ;
НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ;
ЗАКОН ЗА МЛАДЕЖТА,
НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА БЕДНОСТТА И НАСЪРЧАВАНЕ НА СОЦИАЛНОТО ВКЛЮЧВАНЕ ДО 2020 Г.

В Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020), преждевременното напускане на училище е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социалноикономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на децата и младите хора в България. Необходими са широкообхватни мерки, насочени към осигуряване на: успешен преход между различните степени на образование, гъвкави и успешни възможности за преждевременно напусналите да продължат обучението си в системата на училищното



Детска градина "Вержин и Хаик Папазян"

8800. СЛИВЕН ж.к. "Българка" тел.044/66 71 48

образование с цел придобиване на ключови компетентности, разнообразни форми на обучение, признаване и валидиране на резултати от неформално обучение и информално учене, добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление – национално, регионално, местно и училищно. Един от факторите за преждевременно напускане на образователната система наложи въвеждането на единен Механизъм за противодействие на училищния тормоз, който има за цел да подпомогне училищата в усилия им за справяне с това явление.

Рискове:

Преждевременното напускане на училище води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование. Посочените последици са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напускане на училище върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на страната в средносрочен и дългосрочен план, поради което данните за дела на преждевременно напусналите образователната система в България не трябва да успокояват, а да насърчават изпълнението на всеобхватна и интегрирана политика за превенция на явлението, както и за неговото преодоляване там, където съществува. При изготвянето на програмата се отчитат:

1. Ролята на цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни;
2. Сътрудничество в образователните институции за насърчаване на позитивната училищна култура, работата в екип в рамките на училищната общност;
3. Координираните мерки на всички нива;
4. Проследяване на напредъка на ниво детска градина, подготвителни групи.

Настоящата Програма конкретизира изброените стратегическите и нормативни документи в три основни направления:

1. Превенция на преждевременното напускане на деца от ДГ "В. и Х. Папазян" чрез:
 - анализ на причините, водещи до отпадане от ДГ и напускане на образователната система,
 - идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на ДГ с оглед ограничаване на последиците от тях,
 - планиране на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от отпадане;
2. Интервенция срещу преждевременното напускане на ДГ чрез:
 - 2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите.
 - 2.2. Утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество.
 - 2.3. Ориентиране и консултиране на родителите по проблеми касаещи обхвата, социализацията, обучението и възпитанието на децата занемарени или negliжирани и застрашени от отпадане.
3. Политики за компенсирание на ефекта от преждевременното напускане на



Детска градина "Вержин и Хаик Папазян"

8800. СЛИВЕН ж.к. "Българка" тел. 044/66 71 48

училище

- създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите я
- завръщане на преждевременно напусналите ДГ към формалната система на образование и обучение чрез използването на различни форми на обучение: почасова или дистанционна.
- популяризиране на възможностите за учене в клубове по интереси, библиотеки, читалища, младежки информационно-консултантски центрове, регионални и местни центрове;
- създаване на възможности за самостоятелно учене с цел признаване на резултати;
- ориентиране и консултиране за информиран избор на образователен и професионален път от семейството и детето, засилващи мотивацията за оставане в ДГ и училище и придобиване на образователна степен.

ПРИЧИНИ ЗА ОТПАДАНЕ ОТ ДГ:

Причините за преждевременното напускане на ДГ могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

1. Икономически причини
2. Социални причини;
3. Образователни причини;
4. Етнокултурни причини;
5. Институционални причини;
6. Причини, свързани със здравния статус;

Социално-икономически причини:

Затрудненията при усвояване на учебния материал;
Слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него
Желание/нежелание да се посещава училище;
Ниските доходи – невъзможност за покриване на разходите;
Поради задължение да гледа по-малкия си брат/сестра;
Използване на детето, не посещаващо училище като трудов ресурс (подпомага формирането на семейния бюджет или участие в домакинската работа.);

Образователните причини:

Наличие на конфликтни отношения с деца , родители и учители и др.;

Етнокултурни причини:

По-ниска ценност на образованието;

Психологически причини:

Чувство за неуспех;
Отчуждение от натрупания училищен опит, неувереност в себе си;
Самовъзприемане: „нямах късмет“, усещане за ограничен контрол върху събитията;



Детска градина "Вержин и Хаик Папазян"

8800. СЛИВЕН ж.к. "Българка" тел. 044/66 71 48

Институционални причини:

Като такива могат да се квалифицират

Недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище;

Недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата и учениците в образователната система. Положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление - национално, регионално, местно и училищно. Основната част от отговорностите за прилагането на националната политика по отношение на задължителното образование е съсредоточена в Министерството на образованието и науката, което е естествен координационен център на между секторните действия за намаляване на преждевременното напускане на училище.

Причини, свързани със здравния статус:

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища. Рисковете за преждевременното напускане на училище са свързани с недостатъчна подготовка на детските градини и училищата за приобщаване на тези деца. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование.

ДГ „В. и Х. Папазян“ – Сливен е детска градина, в която няма отпаднали деца. Ежегодният статистически задълбочен анализ на превантивните дейности, които съпътстват целогодишната работа на учителите в ДГ показва, че това се дължи най-вече на последователната политика на образователната институция в посока реализиране на дейности, залегнали в Стратегията ѝ за развитие, подчинени на принципите за:

- всеобхватност на дейностите – осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес
- публичност и прозрачност на цялостната политика - чрез интернет страницата на ДГ, документиране на проблемните и рискови ситуации и добрите практики,
- обратна връзка с институции, родители, деца и учители,
- приемственост – чрез съхраняване на традициите и недопускане да се забрави доброто старо, равнопоставеност на всички приоритети в развитието на образователната институция.
- идентифициране на рисковите фактори – доклад анализи на учителите.

Политиките и мерките, които ДГ „В. и Х. Папазян“ предприема за преодоляване на причините за отпадане са подчинени на националните, областни и общински стратегически мерки като се отчита спецификата на образователната институция и нуждите от подкрепа на всяко дете.

Политики и мерки в ДГ „В. и Х. Папазян“, произтичащи от:



Детска градина "Вержин и Хаик Папазян"

8800. СЛИВЕН ж.к. "Българка" тел.044/66 71 48

Семейни и социални причини:

1. Възможно е нежелание на родителите детето да ходи на ДГ поради страх от социална изолация, невъзможност за адаптиране към останалите ученици от квартала; по-ниска самооценка.

Мерки: - Силна мотивация чрез редица дейности за приобщаване на децата от ромски произход, децата със специални образователни потребности, както и изоставени от семейства, заминали в чужбина.

2. Трудова миграция на родителите. Напускане на единия или и двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина. Оставяне на детето на грижите на баби и дядовци, които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с трудната социална обстановка и новите модели на поведение на децата.

Мерки: Ежеседмични контакти, а при нужда и ежедневни с попечителите на изоставените деца, търсене на съдействие от отдел „Закрила на детето“, при необходимост и прояви на противообществени прояви на тези деца – Детска педагогическа стая.

3. **Липса на грижи** от страна на изоставени деца за по-малките братя и сестрички, както и за болни членове на семейството;

Мерки: Оказване на социална помощ – чрез дарения, грижи за храненето на тези деца;

4. **Недостатъчна образованост на родителите** и липса или занижен контрол върху цялостното развитие на детето. Изразява се в неконтролиране на часовете за прибиране от ДГ, непознаване на контактите и приятелския кръг на детето, непроверяване на изученото през деня, както и подготовката на детето за следващия ден - изпълнение на поставени от учителя задачи;

Мерки: Мотивиране и приобщаване на тези деца за посещаване целодневна или полудневна форма на организация в ДГ; търсене на непрекъснати разширени срещи на тези родители с ръководство, учителите и приобщаване към училищната общност.

5. **Чести конфликти между агресивни родители** – побой, домашно насилие, развод, посегателство от страна на нови партньори на един от двамата родители.

Мерки: В най-честите случаи ДГ се превръща в защитено място за детето и учителките и директорът поемат закрила над детето в образователната институция.

Мерки свързани с ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 100 ОТ 8 ЮНИ 2018 Г. ЗА СЪЗДАВАНЕ И ФУНКЦИОНИРАНЕ НА МЕХАНИЗЪМ ЗА СЪВМЕСТНА РАБОТА НА ИНСТИТУЦИИТЕ ПО ОБХВАЩАНЕ И ВКЛЮЧВАНЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ В ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ПРЕДУЧИЛИЩНА И УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ Обн. ДВ. бр.50 от 15 Юни 2018г.

Директорът на детската градина:

1. Възлага на педагогически специалисти и на друг персонал от детската градина

включването в екипите за обхват и осигуряват участието на включените лица;

2. Съдействат технически, административно и организационно на екипа за обхват;

3. Съдейства за прилагане на процедурата за отпускане на семейни и други помощи в натура спрямо индивидуалните потребности на децата и учениците, както и подобряване на координацията при налагане на санкции спрямо родителите, настойниците/попечителите или лицата, които полагат грижи за детето, при неизпълнение на задълженията им по Закона за закрила на детето и Закона за предучилищното и училищното образование;



Детска градина "Вержин и Хаик Папазян"

8800. СЛИВЕН ж.к. "Българка" тел.044/66 71 48

Други по-важни мерки и дейности, за достигане на стратегическите цели, свързани с превенцията от отпадане са:

- ❖ Управление на информацията за преждевременно напусналите училище.
- ❖ Изготвяне на база данни от учителките, в чиито групи има деца от рискови групи /съобразно различните причини от отпадане/;
- ❖ Координиране действията на учителите и училищното ръководство;
- ❖ Квалификация на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията и насилието и превръщането му в педагогически консултант;
- ❖ Провеждане на обучителен семинар на педагогическите специалисти за последиците агресия и насилие в училище;
- ❖ Провеждане на обучения за агресията и насилието и начините за разрешаване на конфликти;
- ❖ Реализирането на конкретни дейности за постигане целите на училищната Програма;
- ❖ Насърчаване включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование.
- ❖ Насочване на детето към занимания, съобразени с неговите потребности;
- ❖ Индивидуална подкрепа за детето от личност, която той уважава (наставничество);
- ❖ Участие на детето в дейности в полза на детската група и ДГ.

Други дейности, определени с правилника за дейността на институцията.

- Изграждане на широко публично доверие и подкрепа за политиките за превенция и намаляване на преждевременното напускане на училище
- Повишаване качеството и ефективността на въздействие върху подрастващите чрез създаване на специфична образователна и възпитателна интерактивна среда.
- Поставяне на детето в активна позиция по отношения на усвояването на нови знания и практическа приложимост на преподавания материал;
- Превръщането на ДГ в приятно и желано място за децата чрез използване на иновативни методи и форми за предаване, преподаване и научаване на учебни знания и осигуряване на подходяща интерактивна среда.
- Изграждане на съдържателен и многообразен учебно-възпитателен процес.
- Осъществяване оптимално ниво на вътрешна мотивация у децата чрез целенасочена образователно – възпитателна работа, свързана с училищни и извънучилищни мероприятия и дейности;
- Дейности за превенция на поведението при деца с риск от отпадане;

Директор:

Г. Николова



Детска градина "Вержин и Хаик Папазян"

8800. СЛИВЕН ж.к. "Българка" тел.044/66 71 48